

80. *Rosa rubrifolia* Vill. — Róża czerwonawa

Gatunek górski, szeroko rozprzestrzeniony w południowej i częściowo w środkowej Europie, o zasięgu rozciągającym się od Pirenejów na zachodzie do Południowych i Wschodnich Karpat na wschodzie (Kláštorský, 1968, Flora Europaea, 2; Chržanovskij, 1958, Rozy). Jego najwyższe stanowiska podawane są z Alp: Engadin i Wallis — nieco powyżej 2000 m oraz Monte Baldo do 2074 m (Keller, 1931, Synopsis Rosarum Spontanearum Europae Mediae). Ogólny zasięg *R. rubrifolia* opracowali S. G. Saakov i O. A. Fišer (1954, Derevja i kustarniki SSSR, 3).

W Alpach, Jurze i w Wogezach róża czerwonawa pojawia się w górskich i subalpejskich zaroślach na glebach wapiennych i na skałach. Według E. Oberdorfera (1949, Pflanzensoziologische Excursionsflora) jest lokalnie gatunkiem charakterystycznym dla zespołu *Amelanchier — Cotoneaster*.

Róża czerwonawa uważana jest za jedną z najpierwotniejszych róż sekcji *Caninae* Crèpin, a duża odrębność i stałość cech morfologicznych spowodowały utworzenie dla niej osobnej jednogatunkowej podsekcji: *Rubrifoliae* Crèpin.

Jedynie, naturalne stanowisko *R. rubrifolia* w Polsce odkryli w 1965 r. M. i J. Guzikowie w powiecie Nowy Targ, na obszarze Działów Orawskich w paśmie Pająkowego Wierchu od strony Podszkla, w suchych zaroślach śródpolnych, na wysokości 860 m n.p.m. Położone jest ono o kilkadziesiąt km na północ od słowackich stanowisk tego gatunku: Góry Choczańskie, północna część Niżnich Tatr (Kláštorský, 1966, Zpravy Československé botanické společnosti při ČSAV, 1, 3 - 4) i Tatry Bielskie (Pawłowski, 1956, Flora Tatr, 1).

Rosa rubrifolia wysadzana jest niekiedy jako krzew ozdobny w parkach i ogrodach i nie jest wykluczone, że w niektórych przypadkach dziczeje. Między innymi można ją znaleźć w Zakopanem oraz w licznych okazach po obu stronach drogi z Białej do Zawoji, pow. Sucha Beskidzka.

This is a mountain species widely distributed in southern and to some extent central Europe, the range extending from the Pyrenees in the west to the southern and western Carpathians in the east (Kláštorský, 1968, Flora Europaea, 2; Chržanovskij, 1958, Rozy). The most elevated stands have been reported from the Alps on Engadin and Wallis slightly above 2000 m and from Monte Baldo at 2074 m (Keller, 1931, Synopsis Rosarum Spontanearum Europae Mediae). The general range of *R. rubrifolia* has been described by S. G. Saakov and O. A. Fišer (1954, Derevja i kustarniki SSSR, 3).

In the Alps, the Jura and the Vosges *R. rubrifolia* appears in the mountain and subalpine thickets on calcareous soils and on rocks. According to E. Oberdorfer (1949, Pflanzensoziologische Excursionsflora) it is locally a characteristic species for the association *Amelanchier-Cotoneaster*.

R. rubrifolia is believed to be one of the most primitive roses of the section *Caninae* Crèpin, and its considerable individuality and stability of the morphological characters have resulted in the recognition for it a separate monospecific subsection: *Rubrifoliae* Crèpin.

The only natural stand of *R. rubrifolia* in Poland has been discovered in 1965 by M. and J. Guzik in the Nowy Targ country, in the region of the Orawskie Działy in the range of the Pająkowy Wierch from the side of Podszkle, in dry thickets in the fields, at an elevation of 860 m. It is situated several dozen kilometers north of the Slovak stands of the species; in the Chočanskie Mts., in the northern part of the Niżni Tatras (Kláštorský, 1966, Zpravy Československé botanické společnosti při ČSAV, 1, 3 - 4) and in the Bielskie Tatras (Pawłowski, 1956, Flora Tatr, 1).

R. rubrifolia is sometimes planted as an ornamental shrub in parks and gardens and it is not impossible that in some situations it goes wild. Among other places it can be found in Zakopane and in many specimens on both sides of the road from Biała to Zawoja in the Sucha Beskidzka country.

Горный вид, широко распространённый в Южной и частично в Центральной Европе, с ареалом, простирающимся от Пиренеев на западе до Южных и Восточных Карпат на востоке (Kláštorský, 1968, Flora Europaea, 2; Хржановский, 1958, Розы). Самые высокие местонахождения его расположены в Альпах: Энгадин и Вале — несколько выше 2000 м над ур. м., Монте Бальдо — до 2074 м (Keller, 1931, Synopsis Rosarum Spontanearum Europae Mediae). Общий ареал вида обработали С. Г. Сааков и О. А. Фишер (1954, Деревья и кустарники СССР, 3).

В Альпах, Юре и Вогезах роза краснолистная встречается в горных и субальпийских кустарниковых зарослях на известковых почвах и на скалах. Здесь она является видом, характерным для ассоциации *Ame-lanchier-Cotoneaster* (Oberdorfer, 1949, Pflanzensoziologische Exursionsflora).

Вид считается одним из древнейших в секции *Caninae* Crèpin. Большое своеобразие и константность его морфологических признаков обусловили выделение для него особой подсекции *Rubrifoliae* Crèpin, включающей всего один вид.

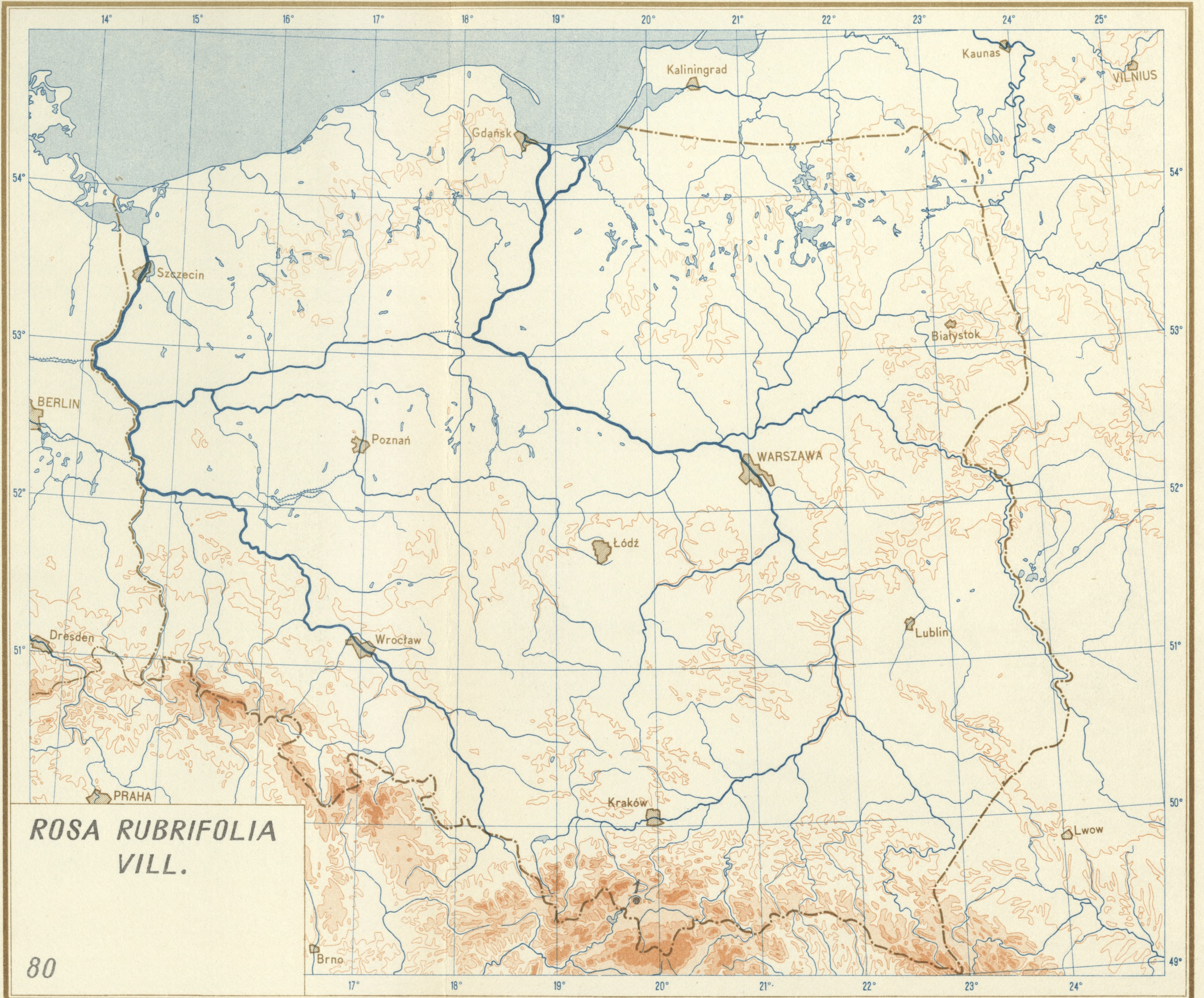
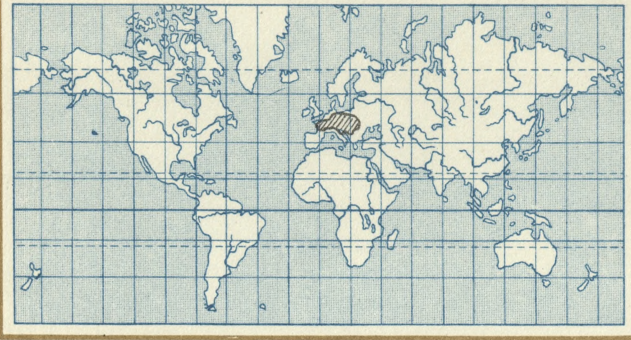
Единственное естественное местонахождение розы краснолистной открыли в 1965 г. М. и Я. Гузик в повяте Новы Тарг в районе Дзялов Оравских на хребте Паёнковы Верх (со стороны Подшкля) в сухих зарослях, расположенных среди сельскохозяйственных земель, на высоте 860 м над ур. м. Оно расположено в нескольких десятках километров к северу от словацких местонахождений вида: Гурь Хочаньске, северная часть Нижних Татр и Татры Бельские (Kláštorský, 1966, Zpravy Československé botanické společnosti při ČSAV, 1, 3 - 4; Pawłowski, 1956, Flora Tatr, 1).

Иногда высаживается как декоративный кустарник в парках и садах; не исключено, что в некоторых местах дичает. Этот вид можно найти в Закопане и в большом количестве по обеим сторонам дороги от Бялей до Завойи (повят Суха-Бескидска).

STANOWISKA — LOCALITIES — МЕСТОНАХОЖДЕНИЯ

1. Pasma Pająkowego Wierchu od strony Podszkła, pow. Nowy Targ, suche zarośla śródpolne, 860 m n. p. m. (Guzikowie, 1965!; Browicz, Zieliński, 1972)!!

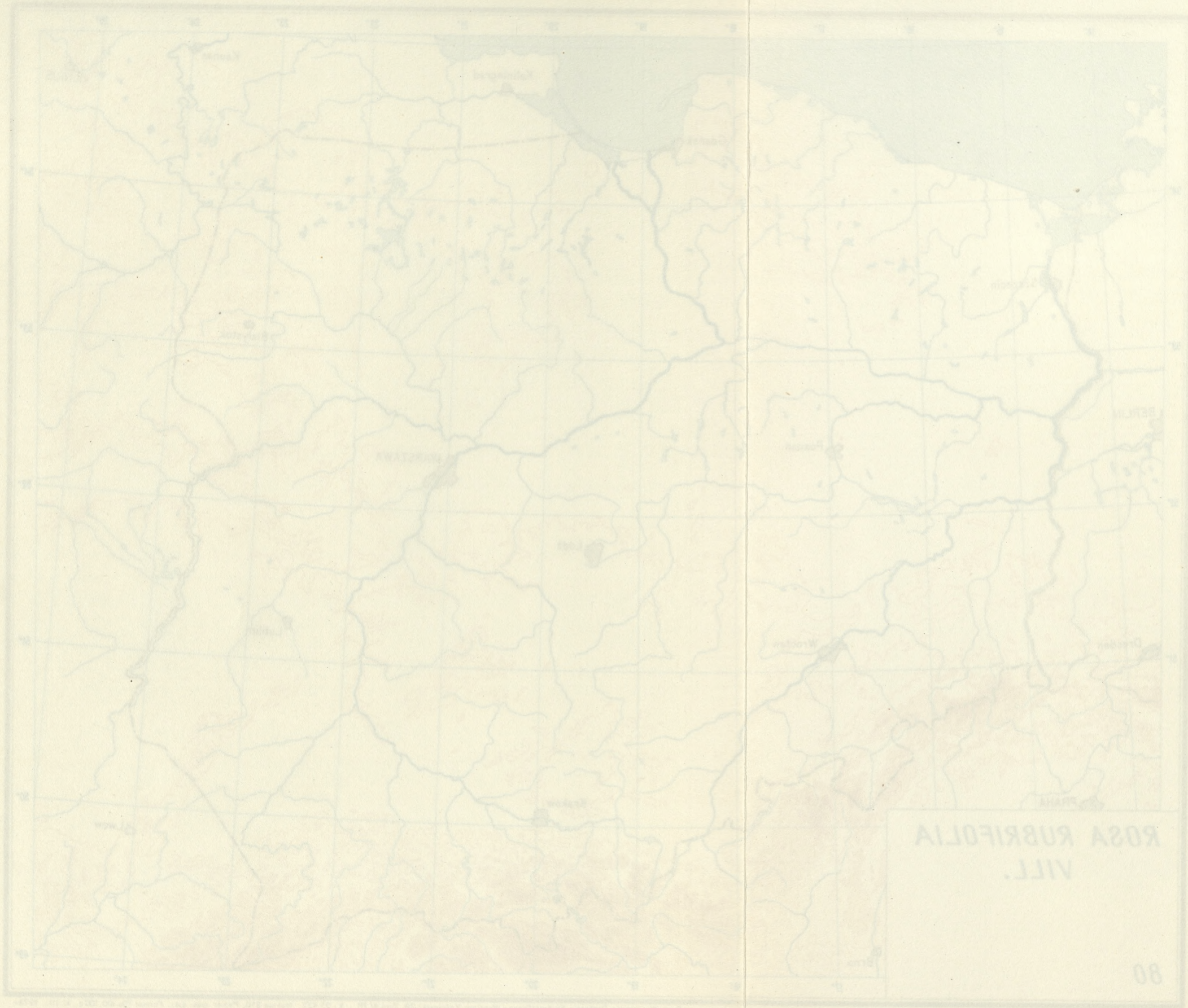

ROSA RUBRIFOLIA VILL.

80

ROSA RUBRIFOLIA
VILL.

80

